

1 Μαρτίου, 1991.

[ΠΙΚΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Διστές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΑΝΔΡΕΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΤΕΛΛΑ,

Εφεσιβλήτου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5309).

5 Ποινή — Ανεπάρκεια ποινής — Συνιστά λόγο αφ' ενός για έφεση υπό του Γενικού Εισαγγελέα με βάση το άρθρο 137 (1) (β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, και αφ' ετέρου παρέχει στο Ανώτατο Δικαστήριο δικαιοδοσία να επιληφθεί της έφεσης και είτε να αυξήσει την ποινή είτε να απορρίψει την έφεση με βάση το άρθρο 145 (3) (β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155 — Κριτήρια που εφαρμόζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο για να χαρακτηριστεί η ποινή ως έκδηλα ανεπαρκής οπότεν και συνεπάγεται επέμβαση του, κατ' εξαίρεση του γενικού κανόνα με βάση τον οποίο η επιμέτρηση και επιβολή της ποινής είναι ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

10 Εγκληματική επέμβαση κατά παράβαση του άρθρου 280 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Είναι αδίκημα που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δύο χρόνια και με πρόστιμο μέχρι ΛΚ2.000-.

15 Ποινή — Εξουσία του Εφετείου για ακύρωση της επιβληθείσας ποινής και παραπομπή της υπόθεσης για έκθεση όλων των ουσιωδών γεγονότων και επιβολή ποινής ενώπιον άλλου Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου κάτω από το άρθρο 25 (3) του περί Δικαστηρίων Νόμου 14/60.

20 Στην παρούσα υπόθεση η επιβολή προστίμου ΛΚ30.- και εγγύησης ΛΚ200.- για δύο χρόνια θεωρήθηκε σαν έκδηλα ανεπαρκής ενόψη της φύσης του διαπραχθέντος αδικήματος που παραβίαζε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής και το απαραβίαστο της κατοικίας. Υπό τις συνθήκες η αρμόζουσα τιμωρία έπρεπε να ήταν η ποινή φυλάκισης. Η αρχή του Ανωτάτου Δικαστηρίου να μη επιβάλει τέτοια ποινή μετά παρέλευση μακρού χρόνου από την επιβολή από το πρωτόδικο Δικαστήριο ποινής άλλης από φυλάκιση εκτός όπου αυτό κρίνεται σαν απόλυτα αναγκαίο εφαρμόστηκε στην παρούσα υπόθεση. Ο σκοπός του νόμου κρίθηκε ότι ικανοποιείται με την αύξηση του προστίμου από ΛΚ30 σε ΛΚ150.-

Ο κατηγορούμενος τη νύκτα της 18ης Αυγούστου 1989 αφού στάθμευσε το ταξί του στο χώρο στάθμευσης πολυκατοικίας στην περιοχή Ποταμού Γερμασόγειας προχώρησε με τα πόδια και κόνιταξε από το παράθυρο μέσα σε ισόγειο διαμέρισμα πολυκατοικίας όπου κατοικούσε ο παραπονούμενος με τη σύζυγό του. Όταν έγινε αντιληπτός και καταδιώχθηκε από τον παραπονούμενο άφησε το ταξί του ανοικτό και διέφυγε τρέχοντας. Το ταξί μεταφέρθηκε στον Αστυνομικό σταθμό από την Αστυνομία. Ο κατηγορούμενος αναγνωρίσθηκε από τον παραπονούμενο στον Αστυνομικό σταθμό όπου ο μεν πρώτος πήγε για να καταγγείλει την κλοπή του αυτοκινήτου του που ήταν σταθμευμένο στο χώρο στάθμευσης της πολυκατοικίας του παραπονούμενου ο δε δεύτερος για διερεύνηση της υπόθεσης.

Ο κατηγορούμενος παραδέχτηκε ενοχή στην κατηγορία για το αδίκημα της εγκληματικής επέμβασης κατά παράβαση του άρθρου 280 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, όπως έχει τροποποιηθεί και του επιβλήθηκε ποινή προστίμου ΑΚ30.- και εγγύηση ΑΚ200.- για δύο χρόνια να σέβεται τους νόμους. Στην επιμέτρηση της ποινής λήφθηκε υπόψη η παραδοχή του κατηγορούμενου, η υπόσχεση του να μη επαναλάβει οιοδήποτε αδίκημα και το γεγονός ότι οι προηγούμενες του καταδίκες δεν ήταν παρόμοιες με την παρούσα υπόθεση.

Σε έφεση του Γενικού Εισαγγελέα εναντίον της επιβληθείσας ποινής για το λόγο ότι ήταν έκδηλα ανεπαρκής ο εφεσίβλητος αρνήθηκε ότι διάπραξε το αδίκημα για το οποίο είχε παραδεχτεί ενοχή. Αναφορικά με τον ισχυρισμό αυτό το Εφετείο τόνισε ότι εφ' όσον η καταδίκη του εφεσίβλητου που βασιζόταν πάνω στη δική του παραδοχή δεν είχε αμφισβητηθεί, δεν μπορούσε στη διάρκεια της διαδικασίας της έφεσης να ακούσει οποιοδήποτε ισχυρισμό ασυμβίβαστο με τη παραδοχή του και την επακολουθήσασα καταδίκη του.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αφού εξέθεσε τις νομικές αρχές και τα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης αποδέχτηκε την έφεση και αποφάνθηκε ότι η επιβληθείσα ποινή είναι πράγματι έκδηλα ανεπαρκής εφόσον ούτε αποτρεπτική είναι ούτε αντανάκλα τη σοβαρότητα του αδικήματος ούτε εξυπηρετεί το σκοπό τιμωρίας του εφεσίβλητου. Είναι με μεγάλο δισταγμό που δεν επιβάλλεται ποινή φυλάκισης. Αυτό οφείλεται κυρίως στην πάροδο δεκαοκτώ μηνών από τη διάπραξη του αδικήματος και τη συμπλήρωση ενός χρόνου από την ημέρα επιβολής της προσβαλλόμενης ποινής. Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει σαν αρχή να μη επιβάλλει ποινή φυλάκισης μετά από παρέλευση τόσο μακρού χρόνου από την επιβολή ποινής άλλης από φυλάκιση από το πρωτόδικο Δικαστήριο εκτός στις περιπτώσεις που το θεωρεί απόλυτα αναγκαίο. Στην παρούσα υπόθεση παρέκλιση από την αρχή αυτή δεν είναι απόλυτα απαραίτητη και γι' αυτό εφ' όσον ο σκοπός του νόμου μπορεί να ικανοποιηθεί με επιβολή επαρκούς προστίμου, διατάσσεται η αύξηση του από ΑΚ30.- σε ΑΚ150.- Το μέρος της ποινής αναφορικά με την εγγύη-

2.Α.Α.Δ. Γενικός Εισαγγελέας ν. Τέλλα

ση παραμένει σε ισχύ.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Γενικός Εισαγγελέας ν. Βασιλιώτη και άλλου (1967) 2 Α.Α.Δ. 20;

5 *Γενικός Εισαγγελέας ν. Εταιρείας BISCO LTD και άλλων (1991) 2 Α.Α.Δ.16;*

Γενικός Εισαγγελέας ν. Μαυρομάτη (1967) 2 Α.Α.Δ. 190.

Έφεση εναντίον ανεπάρκειας ποινής.

10 Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 1497/90) με την οποία ο Νικολάτος, Ε.Δ. επέβαλε στον κατηγορούμενο £30.- πρόστιμο και εγγύηση £200.- για δύο χρόνια για το αδίκημα της εγκληματικής επέμβασης κατά παράβαση του άρθρου 280 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

15 *Λ. Κουρσουμπά (κα), Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον εφεσείοντα.*

Ο εφεσίβλητος παρουσιάζεται αυτοπροσώπως.

20 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Έχουμε καταλήξει κατά το διάλειμμα σε κοινό συμπέρασμα. Την απόφαση μας θα δώσει ο Δικαστής κ. Ι. Πογιατζής.

25 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Στις 21 Μαΐου, 1990 ο εφεσίβλητος εμφανίστηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού κατηγορούμενος στην ποινική υπόθεση αρ. 1497/90 με το αδίκημα της εγκληματικής επέμβασης κατά παράβαση του άρθρου 280 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, όπως έχει τροποποιηθεί. Στην παρουσία του δικηγόρου του ο εφεσίβλητος παραδέχτηκε ενοχή. Ακολούθως το Δικαστήριο επέβαλε σ' αυτόν ποινή προστίμου £30 και εγγύηση £200 για δυο χρόνια να σέβεται τους νόμους. 30 της ποινής αυτής στρέφεται η παρούσα έφεση την οποία ο Γενικός Εισαγγελέας άσκησε κάτω από το άρθρο 137 (1) (β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, ισχυριζόμενος ότι είναι ανεπαρκής.

Η ανεπάρκεια ποινής που έχει επιβληθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο συνιστά λόγο που, αφ' ενός παρέχει στο Γενικό Εισαγγελέα δικαίωμα να ασκήσει έφεση εναντίον της ποινής και, αφ' ετέρου, παρέχει στο Ανώτατο Δικαστήριο δικαιοδοσία να επιληφθεί της έφεσης κάτω από το άρθρο 145 (3) (β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και είτε να αυξήσει την ποινή είτε να απορρίψει την έφεση. 5

Σύμφωνα με τη νομολογία η ποινή θεωρείται ανεπαρκής στις περιπτώσεις που το Ανώτατο Δικαστήριο ικανοποιείται ότι δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς του Νόμου είτε γιατί δεν αντικατοπτρίζει την σοβαρότητα του αδικήματος, είτε γιατί στερείται του αποτρεπτικού χαρακτήρα που απαιτείται για την προστασία του κοινού. Στις πιο πάνω περιπτώσεις η ποινή συνήθως χαρακτηρίζεται ως έκδηλα ανεπαρκής (manifestly inadequate) και συνεπάγεται την επέμβαση του Εφετείου η οποία γίνεται κατ' εξαίρεση του γενικού κανόνα που αναθέτει την ευθύνη της επιμέτρησης και επιβολής της αρμόζουσας στην κάθε περίπτωση ποινής στο πρωτόδικο Δικαστήριο. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις υποθέσεις *Γενικός Εισαγγελέας ν. Νεοφύτου Βασιλιώτη και άλλου* (1967) 2 Α.Α.Δ. 20 και *Γενικός Εισαγγελέας ν. Εταιρείας BISCO LTD και άλλων*, (1991) 2 Α.Α.Δ.16. 10
15
20

Το αδίκημα της εγκληματικής επέμβασης κατά παράβαση του άρθρου 280 του Ποινικού Κώδικα τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι δυο χρόνια και με πρόστιμο μέχρι £2,000. 25

Τα γεγονότα, όπως εξετάθησαν ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, έχουν ως εξής:

Στις 18 Αυγούστου 1989 και ώρα 1.30 μετά τα μεσάνυχτα ο εφεσίβλητος οδήγησε και στάθμευσε το ταξί του στο χώρο στάθμευσης της πολυκατοικίας "ΦΙΛΗΣ" στην περιοχή Ποταμού Γερμασόγειας. Ακολούθως προχώρησε με τα πόδια προς το παράθυρο του ισόγειου διαμερίσματος με αριθμό 1 στο οποίο κατοικούσε ο παραπονούμενος Άντης Φιλής με τη σύζυγό του. Στάθηκε στην αυλή της 30
35

πολυκατοικίας μπροστά στο παράθυρο και κοίταζε μέσα στο διαμέρισμα. Έγινε όμως αντιληπτός από τον παραπονούμενο και τη σύζυγό του οι οποίοι τον κατεδίωξαν χωρίς να μπορέσουν να τον συλλάβουν. Ο εφεσίβλητος

5 έτρεξε μακριά αφήνοντας το ταξί του ανοικτό στο χώρο που το είχε σταθμεύσει. Αργότερα η Αστυνομία το μετέφερε στον Αστυνομικό σταθμό αναμένοντας τον κάτοχο του να εμφανιστεί. Ενώ ο παραπονούμενος βρισκόταν στον ίδιο Αστυνομικό σταθμό για τους σκοπούς διερεύνησης της υπόθεσης, κατέφθασε ο εφεσίβλητος και κατήγγειλε ότι κλάπηκε από άγνωστους το ταξί του που ήταν σταθμευμένο στο χώρο στάθμευσης της πολυκατοικίας του παραπονούμενου. Εκεί αναγνωρίστηκε από τον παραπονούμενο ως το πρόσωπο που είχε καταδιώξει γιατί

15 κοίταζε στο διαμέρισμά του. Στην περίοδο μεταξύ 1982 και 1986 ο εφεσίβλητος είχε μια προηγούμενη καταδίκη για διάρρηξη κατοικίας και κλοπή και δυο προηγούμενες καταδίκες για διάρρηξη κατοικίας με σκοπό τη διάπραξη κακουργήματος. Καταδικάστηκε σε όλες σε ποινές φυλάκισης.

20

Ο ευπαίδευτος πρωτόδικος Δικαστής επεσήμανε στην απόφαση του τη σοβαρότητα του αδικήματος και την υποχρέωση του να προστατεύσει την κοινωνία. Ακολούθως ανέφερε τα εξής:

25

"Στην επιμέτρηση της ποινής όμως έλαβα υπόψη και την παραδοχή του κατηγορούμενου, την απολογία του, τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε το αδίκημα και τις προσωπικές περιστάσεις του κατηγορούμενου, την υπόσχεση που εδόθη μέσω του ευπαίδευτου

30 συνήγορου του ότι δεν θα επαναλάβει οποιοδήποτε αδίκημα και το γεγονός ότι οι προηγούμενες του καταδίκες δεν είναι παρόμοιες με την παρούσα υπόθεση."

35

Κατά την αγόρευση του ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου για μετρισμό της ποινής ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσίβλητου είχε ισχυριστεί ότι ο πελάτης του είχε διαπράξει το αδίκημα ενώ τελούσε κάτω από την επίρροια ποτού, ότι είναι επαγγελματίας οδηγός ταξί, ότι

δεν είναι νυμφευμένος και ότι συμφιλιώθηκε με τον παραπονούμενο.

Ενώπιον μας ο εφεσίβλητος εμφανίστηκε χωρίς δικηγόρο. Στη σύντομη αγόρευση του είπε ότι είχε στο μεταξύ αρραβωνιαστεί και ότι δε διέπραξε το αδίκημα για το οποίο είχε παραδεχτεί ενοχή. Αναφορικά με τον τελευταίο αυτό ισχυρισμό του επεστήθη η προσοχή στο γεγονός ότι, εφόσο η καταδίκη του που βασίστηκε στη δική του παραδοχή δεν είχε αμφισβητηθεί, δεν μπορούσαμε στη διάρκεια της διαδικασίας της παρούσας έφεσης να ακούσουμε οποιοδήποτε ισχυρισμό που είναι ασυμβίβαστος με την παραδοχή του και την επακολουθήσασα καταδίκη του. Χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει επί του προκειμένου στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας ν. Γιάννη Μαυρομμάτη* (1967) 2 Α.Α.Δ. 190, στην οποία το Εφετείο, ασκώντας τις εξουσίες του κάτω από το άρθρο 25 (3) των περί Δικαστηρίων Νόμων, ακύρωσε την επιβληθείσα ποινή και παρέπεμψε την υπόθεση για έκθεση όλων των ουσιωδών γεγονότων και για επιβολή ποινής ενώπιον άλλου Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου και πρόσθεσε τα εξής στη σελ. 193:

"... We need hardly add that the conviction which stands on respondent's own plea, has not been challenged; and no facts inconsistent with such plea and the conviction based thereon, can be put forward by either side, for the purposes of sentence."

Η ευπαίδευτη εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα εισηγήθηκε, ότι, εν όψει των νομικών αρχών που έχουμε εκθέσει και των περιστάσεων της παρούσας υπόθεσης, η επιβληθείσα ποινή είναι έκδηλα ανεπαρκής εφόσο ούτε αποτρεπτική είναι ούτε αντανακλά τη σοβαρότητα του αδικήματος ούτε εξυπηρετεί το σκοπό της τιμωρίας του εφεσίβλητου. Συμφωνούμε με την εισήγηση αυτή και προτιθέμεθα να επέμβουμε αυξάνοντας την επιβληθείσα ποινή.

Είναι καθήκον των Δικαστηρίων να προστατεύσουν

- αποτελεσματικά το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής των πολιτών και το απαραβίαστο της κατοικίας τους. Πράξεις όπως αυτή του παρόντα εφεσσίβλητου τείνουν να παραβιάσουν τα δικαιώματα αυτά και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να τιμωρούνται με την αρμόζουσα αυστηρότητα, κατά κανόνα με ποινές φυλάκισης. Με μεγάλο δισταγμό αποφασίσαμε να μην καταφύγουμε στην ποινή φυλάκισης και να περιοριστούμε στην αύξηση του ποσού του προστίμου. Η απόφαση μας αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι παρήλθαν περίπου 18 μήνες από τη διάπραξη του αδικήματος και πλησιάζει η συμπλήρωση ενός χρόνου από την ημέρα που επιβλήθηκε στον εφεσσίβλητο η προσβαλλόμενη ποινή. Εκτός στις περιπτώσεις που το θεωρούμε απόλυτα αναγκαίο, πιστεύουμε ότι είναι ανεπιθύμητη η επιβολή ποινής φυλάκισης μετά από παρέλευση τόσο μακρού χρόνου από την ημέρα που το πρωτόδικο Δικαστήριο επέλεξε να επιβάλει σε κατηγορούμενο πρόσωπο ποινή άλλη από φυλάκιση. Κρίνουμε ότι δεν είναι απόλυτα απαραίτητο στην παρούσα υπόθεση να παρεκκλίνουμε από την πιο πάνω αρχή και να επιβάλουμε ποινή φυλάκισης. Ο σκοπός του νόμου μπορεί να ικανοποιηθεί με την επιβολή επαρκούς ποσού προστίμου. Το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε αυξάνεται από £30 σε £150. Το μέρος της ποινής που αφορά την εγγύηση παραμένει σε ισχύ.

Έφεση επιτρέπεται.